

УДК 351.361

ЯКИХ ЗНАНЬ ТА НАВИЧОК У СФЕРІ СТАНДАРТІВ ПОТРЕБУЄ РИНОК: ВІДПОВІДЬ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**О. В. Кондрашова**

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

вул. Першотравнева, 20, Кременчук, 39600, Україна. E-mail: olgakondrat@meta.ua

Розглянуто актуальні питання професійної підготовки менеджерів організацій у контексті глобалізації і стандартизації. Автор визначає високу динаміку оновлення знань і концепцій управління організаціями в світовій практиці. Висвітлено основні підходи до підготовки майбутніх менеджерів та презентовано український досвід Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського з пілотування та впровадження нового спецкурсу “Основи стандартизації” в навчальні програми для майбутніх менеджерів. Дослідження фокусується також на таких питаннях: як в національних навчальних закладах організована підготовка з питань стандартизації (на прикладі менеджерів організацій), чи потрібні навчальні програми зі стандартизації. І на завершення, авторка статті оцінює отримані результати та висловлює свою думку стосовно проблеми, що досліджується.

Ключові слова: менеджери організацій, стандарти, навчання стандартам.

АКТУАЛЬНІСТЬ. В епоху глобалізації спостерігаються процеси, які докорінно змінюють ринок, і метою багатьох світових процесів, що охоплюють різні сфери розвитку суспільства, у тому числі й сферу професійної освіти, стає питання щодо уніфікації вимог як до процесів і процедур діяльності, так і до компетенцій фахівців. Тому питома увага як на глобальному, так і національному рівнях приділяється, з одного боку, стандартизації професійної підготовки фахівців різних галузей. А з іншого боку, все голосніше та впевненіше мова йде про вимоги ринку праці до знань та навичок в області стандартів [1, 2]. Це зумовлено тим, що процеси глобалізації свідчать про постійне зростання важливості стандартів як нового засобу конкурентної боротьби. Тому актуальність теми нашої статті щодо дослідження стану проблеми професійної підготовки менеджерів організацій у контексті глобалізації і стандартизації обумовлена потребою розвитку суспільно-економічних відносин.

Метою роботи є обґрунтування потреб у навчальних програмах зі стандартизації та порівняння досвіду організації підготовки студентів з основ стандартизації.

МАТЕРІАЛ І РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ. Суттєвий інтерес для даного дослідження становлять праці, які досліджують проблеми освітніх

У ході дослідження визначено високу динаміку оновлення знань і концепцій управління організаціями в світовій практиці. Професійні спільноти активно розробляють або послуговуються визнаними стандартами, які уніфікують вимоги до процедур і процесів у різних галузях. Так, відомі Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) (<http://libr.org.ua/book/90/2639.html>), стандарти професійної діяльності HR-менеджерів, розроблені американським інститутом Certification Human Resources Institute (CHRI) (<http://hrforum.ua/navchannaya-ta-sertifikatsiya/>).

Деякі стандарти активно впроваджуються на міжнародному та національному рівнях, а саме: Про-

фесійні стандарти менеджменту та лідерства NOS, які відповідають і узгоджені зі стандартами ISO; Національні освітні технологічні стандарти і показники діяльності для учнів, учителів, адміністраторів, США (National Educational Technology Standards – NETS; Performance Indicators for Students, 2007; Performance Indicators for Teachers, 2008; Performance Indicators for Administrators, 2009) [3]; єдині європейські стандарти для оцінки ІКТ-компетентностей, створені європейською спільнотою за участю «Qualifications and Curriculum Authority», 2006 рік [там само, с. 32]; стандарт Австралії для Тихоокеанського регіону з оцінювання ІКТ-компетентностей, який інтегрує міжнародний досвід з тематики й орієнтується на широку громадськість (<https://www.det.nsw.edu.au/reviews/macqt/compipro.htm>) стандарти ЮНЕСКО щодо оцінки ІКТ-компетентностей [3, 33–35] тощо. Стандарти діяльності (професійні) впроваджуються й в інших галузях.

Проте теоретичний аналіз дає змогу підтвердити, що професійні спільноти все ще зазначають відсутність єдиних вимог до професійного та освітнього рівня фахівців у різних галузях, наприклад, відсутність професійних стандартів діяльності менеджерів комерційних організацій, внутрішніх аудиторів тощо.

Міжнародна федерація користувачів стандартів (МФКС), яка об'єднує великі промислові компанії, у 2014 році підготувала керівництво з метою оприлюднити, які аспекти/знання стандартів необхідні на різних рівнях (у різних підрозділах) в компаніях [1]. З'ясовано, що майже всі робітники компаній від топ-менеджменту до маркетингових або торговельних агентів повинні мати, принаймні, загальне уявлення про стандарти. Наприклад, за МФКС найвища посадова особа компанії та топ-менеджмент повинні мати “суттєві знання” щодо необхідності відповідності стандартам і регламентам; щодо стратегій у сфері стандартизації; ролі бізнес-асоціацій у розробці стандартів; стандартів і систем управління компанією тощо [там само]. Слід відзначити також: під час семінару-тренінгу ЄЕК ООН “Workshop on

standardization management” (ENECE, 20–21 March 2012, Valencia, Spain) було оприлюднено результати дослідження, проведеного в Німеччині у 2010–2012 рр., а саме: посади зі словом стандарт у назві включали в себе 39 % основних обов’язків менеджерів [2].

На вимогу часу ЄЕК ООН провела моніторинг існуючих програм з стандартизації і запропонувала “Типову навчальну програму зі стандартизації”.

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського вивчив основні підходи до підготовки майбутніх менеджерів і долучився до пілотування та впровадження нового спецкурсу “Основи стандартизації” в навчальні програми для майбутніх менеджерів. Цей досвід дав позитивні результати.

ВИСНОВКИ. Таким чином, в епоху глобалізації можна визнати високу динаміку оновлення знань і концепцій управління організаціями. Нагальними стають питання створення «критичної маси» освічених менеджерів організацій, які володіють компете-

нціями з питань стандартів на рівні стратегічних та операційних менеджерів. У ході дослідження відслідковано характер змін у вимогах до компетентностей менеджерів різних рівнів управління, що стало підґрунтям для проведення пілотного впровадження навчального курсу з основ стандартизації для майбутніх менеджерів організацій з метою удосконалення роботи менеджерів різних галузей і напрямків діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. IFAN guide “Education and training about standardization: different needs for different roles”, 2014.

2. Workshop on standardization management, ENECE, 20–21 March 2012, Valencia, Spain.

3. Биков В.Ю., Білоус О.В., Богачков Ю.М. Основи стандартизації інформаційно-комунікаційних компетентностей в системі освіти України: метод. рекомендації. – К.: Атіка, 2010. – 88 с.

WHAT KNOWLEDGE AND SKILLS IN THE AREA OF STANDARDS DOES THE MARKET REQUIRE: FEEDBACK OF HIGHER EDUCATION

O. Kondrashova

Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University
vul. Pershotravneva, 20, Kremenchuk, 39600, Ukraine. E-mail: olgakondrat@meta.ua

The article deals with the topic issues regarding companies managers professional training within the context of globalization and standardization. The author points out a high dynamics in renovation of knowledge and company management concepts in the world practice. New approaches to the future managers training have been shown. Ukrainian experience (Mykhailo Ostrohradskyi Kremenchuk National University) in piloting and implementation of a new course “Fundamentals of Standardization” into curricula for future managers has been demonstrated. The research focuses also on the topics: how training on standardization issues is organized in national educational institutions; whether educational programmes on standardization are required. In conclusion, the author evaluates the obtained results and gives their opinions of the analyzed issue.

Key words: companies managers, standards, teaching standards.

REFERENCES

1. IFAN guide “Education and training about standardization: different needs for different roles”, (2014).

2. Workshop on standardization management, UNECE, 20–21 March 2012, Valencia, Spain.

3. Bykov, V.Y., Belous, O.V. and Bogachkov, Y.M. (2010), *Osnovy standartysaziyi informasiyno-*

komunikatsiynykh kompetentnostey v systemi osvity Ukrainy: metod. rekomendatsiyi [The foundation of standardization of information and communication competencies in the education system of Ukraine: methodical recommendations], Atika, Kiev. (in Ukrainian)

Кондрашова Ольга Володимирівна,
викладач кафедри іноземних мов,
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського,
вул. Першотравнева, 20, м. Кременчук,
39600, Україна
Tel: +38 067 717 39 21
E-mail: olgakondrat@meta.ua

Kondrashova Olga Volodymyrivna,
lecturer, Foreign Languages Department,
Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi
National University,
vul. Pershotravneva, 20, Kremenchuk,
39600, Ukraine
Tel: +38 067 717 39 21
E-mail: olgakondrat@meta.ua